

Załącznik do Uchwały Uczelnianej Komisji Wyborczej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie Nr UKW.0002.23.2024 z dnia 8 kwietnia 2024 r.

Uzasadnienie

Mając na względzie zachowanie najwyższych standardów procedowania, w celu wyjaśniania wątpliwości interpretacyjnych dotyczących procedury wyborczej na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie na kadencję 2024-2028, zawartych w piśmie Kancelarii Prawnej Forystek&Partnerzy, datowanym na dzień 03.04.2024, którego skan przekazano drogą mailową w dniu 3.04.2024 o godzinie 17.25 (w wersji niekompletnej), po godzinach pracy sekretariatu UKW, oraz skanu ponownie wysłanego w dniu 4 kwietnia 2024 r. o godz. 09.11 (w wersji kompletnej), którego oryginał wpłynął do Uczelni w dniu 8 kwietnia, UKW podjęła niezwłocznie stosowne czynności zwracając się pismem z dnia 4.04.2024 r. nr UKW.0001.12.2024 zgodnie z regulaminem UKW, do Zespołu Radców Prawnych UEK o ustosunkowanie się do twierdzeń wskazanych ww. pismach.

We wskazanych pismach pojawił się zarzut dotyczący nierozstrzygniętej wątpliwości dotyczącej stosowania § 5 ust. 4 Ordynacji Wyborczej UEK.

W przypadku pozostałych zarzutów odpowiedzi zostały udzielone w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do uchwały Uczelnianej Komisji Wyborczej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie Nr UKW.0002.22.2024 z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie realizacji czynności nadzorczych oraz rozstrzygnięcia wątpliwości związanych ze stosowaniem prawa i postanowień Statutu dotyczących wyborów.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 742, z późn. zm.), dalej „Ustawa”, statut określa zasady organizacji i funkcjonowania uczelni, w szczególności sposób powoływania i odwoływania organów uczelni, w tym podmioty uprawnione do wskazywania kandydatów na rektora, oraz sposób organizowania wyborów do organów uczelni.

Rada Uczelni jest jednym z organów uczelni, który sam określa w regulaminie kwestie proceduralne (art. 22 ust. 2 Ustawy). Kwestie te reguluje § 10 Statut UEK „*Organy kolegalne, z wyjątkiem rad dyscyplin naukowych, uchwalają regulaminy określające tryb ich funkcjonowania*”. To Rada Uczelni zgodnie ze statutem ma wyłączną kompetencję do określania kwestii proceduralnych w drodze regulaminu oraz wydanych na jego podstawie rozstrzygnięć.

Zgodnie z § 5 ust. 4 zdanie pierwsze w zw. z § 5 ust. 4 pkt 7 Ordynacji Wyborczej stanowiącej Załącznik nr 3 do Statutu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, UKW rozstrzyga

wyłącznie wątpliwości dotyczące „regulaminów dotyczących wyborów, o których mowa w niniejszej ordynacji”, to jest wyłącznie regulaminów samorządu studentów oraz regulaminu samorządu doktorantów. Niezależnie od powyższego kompetencja UKW do „rozstrzygania wątpliwości związanych ze stosowaniem przepisów prawa, postanowień Statutu i regulaminów dotyczących wyborów”, nie daje podstaw prawnych do władczej ingerencji w treść rozstrzygnięć jakiegokolwiek gremium realizującego czynności w procedurze wyborczej. W świetle powszechnie obowiązujących przepisów prawa i Statutu UEK, zarówno Rada Uczelni, jak i UKW są bowiem odrębnymi, autonomicznymi gremiami działającymi na podstawie odrębnych regulaminów i według właściwych tym gremium regulacji prawnych.

Organy uczelni t.j. Senat, jak i Rada Uczelni są zobowiązane do wypełniania swoich obowiązków prawnych wskazanych w Ustawie, jak i Statucie. Nie jest to zadaniem UKW. Z tego względu, w kalendarzu wyborczym nie znalazła się data kiedy Rada Uczelni ma odbyć posiedzenie, data kiedy ma przekazać uchwałę w sprawie wskazania kandydatów po zaopiniowaniu przez Senat, ani też data kiedy Senat przekazuje UKW informacje o kandydatach zgłoszonych przez 10 Senatorów lub 30 elektorów wraz z opinią Senatu.

Rada Uczelni jest organem kolegialnym. Organy kolegialne podejmują decyzje, co do zasady, w formie uchwał. W przypadku Rady Uczelni jest o tym mowa w art. 22 ust. 3 Ustawy. Na powyższe wskazuje również § 9 Statut UEK:

„§ 9 Organami kolegialnymi Uniwersytetu są: Rada Uczelni, Senat oraz rady dyscyplin naukowych. Organem jednoosobowym Uniwersytetu jest Rektor.

§ 10 Organy kolegialne, z wyjątkiem rad dyscyplin naukowych, uchwalają regulaminy określające tryb ich funkcjonowania z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) przewodniczący organu kolegialnego zobowiązany jest do zwołania posiedzenia na pisemne żądanie co najmniej połowy jego członków, w ciągu siedmiu dni kalendarzowych od dnia doręczenia wniosku określającego przedmiot obrad,*
- 2) obecność członka organu kolegialnego na posiedzeniach jest obowiązkowa, a o przyczynach planowanej nieobecności należy powiadomić przewodniczącego organu kolegialnego przed posiedzeniem,*
- 3) posiedzenia organu kolegialnego są protokołowane,*
- 4) uchwały podejmowane są w głosowaniu jawnym z wyjątkiem uchwał dotyczących spraw osobowych lub uchwał, w przypadku których – ze względu na ich przedmiot – głosowanie tajne wymuszone jest przepisami prawa lub postanowieniami Statutu.*
- 5) na wniosek członka organu kolegialnego, poparty w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów członków tego organu obecnych na posiedzeniu, zarządza się głosowanie tajne,*
- 6) uchwały zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy statutowego składu organu kolegialnego, chyba że przepis szczególny ustawy lub Statutu stanowi inaczej.”*

Jak wskazuje się w komentarzu do art. 18 Ustawy:

*„Przepisy nie określają, czy rada może wykonywać którekolwiek ze swoich zadań poprzez delegowanie do takiego wykonania swojego członka – oznacza to, że **rada powinna działać in corpore**. Gdyby prawodawca chciał umożliwić wykonywanie zadania rady przez członka rady, wprowadziłby stosowny przepis, analogicznie do przepisu [art. 219 § 5](#) Kodeksu spółek handlowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm.) odnoszącego się do działalności rady nadzorczej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością”* J. M. Zieliński [w:] H. Izdebski, J. M. Zieliński, *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, wyd. III, LEX/el. 2023, art. 18.

Jeśli ustawodawca nie wskazuje jednoznacznie, że opinia ma charakter wiążący, to co do zasady opinia nie ma charakteru wiążącego. Jednocześnie należy zauważyć, że opiniowanie jest **niezbędnym elementem procedury wyborczej bez którego to elementu byłaby ona obciążona wadą prawną**. Jednocześnie ani Ustawa, ani statut UEK nie wskazuje, że adresatem opinii Senatu UEK jest wyłącznie Kolegium Elektorów.

UKW podejmuje działania mając na względzie obowiązujące przepisy prawa, jedynie w ramach swoich kompetencji, które wynikają z Ustawy oraz Statutu UEK i dotyczą wyłącznie wyborów na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie na kadencję 2024-2028. Do kompetencji UKW nie należy ocena podejmowanych czynności w wyborach w poprzedniej kadencji gremium działającego w procedurze wyborczej.

Zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu nie można domniemywać kompetencji. Z tego względu poza wskazanym wprost w § 5 Ordynacji Wyborczej UEK uprawnieniami i środkami działania UKW nie posiada kompetencji do podejmowania innych czynności.

Żądanie rozstrzygnięcia wątpliwości, co do stosowania przepisów prawa, zawarte w piśmie należy ocenić jako wniosek o zmianę już podjętego rozstrzygnięcia (Uchwały Rady Uczelni), co nie mieści się w zakresie uprawnień UKW określonych w Ordynacji Wyborczej.

Twierdzenia zawarte w piśmie dotyczące jakoby stwierdzeń przewodniczącej UKW o wzorowaniu się na poprzedniej procedurze są wyrwane z kontekstu i niezgodne ze stanem faktycznym ustalonym na podstawie nagrania posiedzenia Rady Uczelni z dnia 12 stycznia 2024 r.

Stwierdzenia dotyczące wzorowania się na poprzednim kalendarzu dotyczyły kwestii redakcyjnych i organizacyjnych. Stwierdzenie to padło jako odpowiedź na pytanie członka Rady Uczelni prof. dr. hab. Jana Wiktora dotyczącego postulatu zmiany redakcyjnej polegającej na umieszczeniu w kalendarzu wyborczym najpierw nazwy wydarzenia (np. pierwsze posiedzenie Kolegium Elektorów), a dopiero potem miejsca i godziny czynności oraz wniosku podmiotu z głosem doradczym – przewodniczącego związku zawodowego dr Pawła Zamory, dotyczącego zmiany polegającej na wskazaniu przedziału czasowego między zamiast konkretnej godziny posiedzenia Kolegium Elektorów, by elektorzy mogli sobie zorganizować czas.

Postulat dotyczący zmiany umiejscowienia poszczególnych słów poprzez przesunięcie na początek nazwy wydarzenia, przewodnicząca UKW od razu po wypowiedzi członków Rady Uczelni uznała za niezasadny, albowiem taka redakcja mogłaby wprowadzać społeczność akademicką w błąd co do daty i miejsca danej czynności w procesie wyborczym. Odpowiadając na ten postulat przewodnicząca UKW wskazała, iż w tym względzie, t.j. układu graficznego, UKW wzorowała się przy opracowywaniu kalendarza wyborczego na kalendarzu wyborczym w poprzedniej kadencji. Ponadto układ graficzny został sprawdzony przez członka UKW mającego specjalistyczne wykształcenie w tym względzie – panią mgr Urszulę Cieraszewską.

Natomiast co do kwestii wskazania przedziału czasowego „od – do” dla Kolegium Elektorów, przewodnicząca odniosła się po wypowiedziach i dyskusji obecnych na Radzie Uczelni - co miało miejsce w nagraniu: w 1:39: 57 . Poniżej cytat wypowiedzi przewodniczącej UKW.

Nagranie posiedzenia Rady Uczelni: od godz. 1:39: 47: „Zastanawiałam się czy propozycja wprowadzenia daty godzinowej jest właściwa ze względu na specyficzne uwarunkowania zawarte w naszej Ordynacji ponieważ jak sobie porównamy § 6 „wybory do Senatu i Kolegium Elektorów” oraz § 8 „głosowanie nad kandydatami” i § 7, mamy jednak sformułowanie „zebranie”...oraz w dalszej części zebranie. Zebrania a wybory jest inaczej rozumiane...” Następnie Przewodnicząca odniosła się do wcześniejszej swojej wypowiedzi dotyczącej ujęcia w kalendarzu wyborczym kwestii ustalenia przedziału czasowego lub konkretnej godziny wzorując się na poprzednim kalendarzu wyborczym opracowanym przez UKW, której przewodniczącym był dr hab. R. Szostak, prof. UEK uznając, iż wskazanie godziny 10. 00 w dniu zebrania wyborczego jest bardziej właściwe, bez godziny granicznej spotkania. Nie wiadomo bowiem ile zebranie wyborcze będzie trwało, biorąc pod uwagę dużą liczbę elektorów i wymóg kworum.

Następnie przewodnicząca UKW wyjaśniła, że (01:40:42): „Tu mamy ocenę kworum. Specyfika wyboru rektora jest jednak inna niż specyfika wyboru kolegium elektorów. Ograniczenie czasowe nie byłoby właściwe”.

Następnie wypowiedział się dr hab. prof. UEK członek Rady Uczelni Krzysztof Machaczka postulujący podanie informacji przez UKW, że zebranie wyborcze wymaga obecności elektorów tak, by świadomi elektorzy mogli zaplanować swój czas. W odpowiedzi przewodnicząca poinformowała, że UKW będzie przekazywać stosowne komunikaty dla wyborców (czas nagrania godz. 1: 44 : 30).

W kwestii przekazywania informacji o kandydatach na rektora do UKW przewodnicząca wskazała, że celem jest tutaj weryfikacja biernego prawa wyborczego oraz innych wymogów ustawowych. Oficjalne ogłoszenie dla członków Kolegium Elektorów ostatecznej listy kandydatów na rektora jest powierzone przez ordynację wyborczą UEK Radzie Uczelni, która powinna w tej informacji zawrzeć nazwiska kandydatów z wszystkich możliwych trybów ich

zgłaszania. Zgodnie z § 7 ust. 2 ordynacji wyborczej UEK powinno nastąpić na pierwszym posiedzeniu Kolegium Elektorów, czyli zgodnie z kalendarzem wyborczym 4.04.2024 r.